

Tietojen hankintamenetelmät arvioinnin eri vaiheissa

Arvioinnin vaiheet	Esimerkkejä ja ehdotuksia menetelmien käytöstä eri vaiheissa				
	ENERGIA-ALAN HANKKEISSA (Koivujärvi ym. 1998)	KAAVAN VALMISTELUSSA (YM 1998)	YLLIKKÄLÄ-HUUTOKOSKEN VOIMAJOHTOHANKE (Koivujärvi ym 1998)	MONIALAISEN TYÖN VAIHEISSA (Tapaninen ym 1998)	SVA (Juslen 1996)
Tarpeellisuuden tunnistaminen ja arvioinnin suunnittelu	Asiantuntija-arvio, ohjausryhmä	Asukkaat ja viranomaiset yhdessä: kävelykierros, aloituskokous	Karttatarkastelu, alustava maastokäynti	Ajatusten kenttä	Matriisi arvioinnin tarpeellisuudesta, asiantuntija-arvio, ryhmäkeskustelu, media-analyysi
Lähtötietojen kerääminen	Toissijaisten lähteiden analyysi, kohteeseen tutustuminen, haastattelut		Kiinteistörekisteri, ilmakuvatulkinta	aluekuvaus, gatur, kävelykierros, havainnointi, haastattelu ja tilainventointi, tilastojen ja selvitysten käyttö kehittävä työntutkimus koululaisten ja opiskelijoiden käyttö kotipalvelu-, neuvolaverkosto elämäkerrat, henkilökuvaus valokuvaus Sotka-tiedosto kustannusvertailun määrälliset tiedot	Kartoitukset, kysely ja haastattelu-menetelmät, havainnointi, kohteeseen tutustuminen, toissijaisten lähteiden analyysi, havainnollistaminen

Vaikutusten tunnistaminen ja rajaaminen	Asiantuntija-arviot, tarkistuslistat, ohjausryhmä/kunnan viranomaiset, yleisöpalaute, haastattelut, pienryhmäkeskustelut, yhteistyöryhmä		Maastokäynnit, tutustuminen kohteeseen, keskusteluja asukkaiden kanssa, yleisötilaisuudet, mielipiteet ja lausunnot, henkilökohtaiset yhteydenotot	Sos+terv. omien tavoitt.priorisointi kunnan tavoitteiden ja strategioiden konkretisointi tuplatiimi, tavoite-/ideointikeskustelut kehittävä työntutkimus viestintämalli Ajatusten kenttä, tavoite-/ideointikeskustelut	Tarkistuslistat, matriisit, kysely- ja haastattelu-menettelmät
Vaihtoehtojen tunnistaminen ja kuvaaminen	Asiantuntija-arviot, tarkistuslistat, ohjausryhmä/kunnan viranomaiset, yleisöpalaute, haastattelut, pienryhmäkeskustelut, yhteistyöryhmä	Yhteistyöryhmä	Kuvamontaasit, magneettikenttäkäyrien tarkastelu, alle 100 m sekä 100-300 m etäisyydellä sijaitsevat asunnot, ongelmakohtien määrittely, nykytilanteen huomioiminen	Sosiaali- ja terveystoimen palvelu-rakenteen vaihtoehdot luodaan Lähipalveluverkoston idea/konkretia kirjataan vaihtoehtoihin	Tarkistuslistat, matriisit, kysely- ja haastattelu-menettelmät
Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi	Asiantuntija-arvio, vertailutaulukko, havainnollistaminen, ohjausryhmä, yhteistyöryhmä, kysely, pienryhmäkeskustelut	Henkilökohtainen kirje, tiedotustilaisuus, tiedotusvälineiden käyttö	Havainnollistaminen kartoilla, yhteenvetotaulukon laadinta, erittelevä menetelmä, vaihtoehtojen vertailu taulukossa	Vaihtoehdot arvioidaan ja vertaillaan em. tavoitteiden valossa. kustannusvertailumenettelmät laadunarviointimenettelmät "rajanylitys"menettelmät, apuna havainnollistaminen	Vertailutaulukko, asiantuntija-arviointi, ryhmäkeskustelu, havainnollistaminen,
Raportointi	Asiantuntijatyö, ohjausryhmä, yhteistyöryhmä	tiedote		Toteuttamisen varmistamiseksi Aikataulutus, projektipäällikkö	Asiantuntijatyö, sanallinen arvio, havainnollistaminen
Seuranta		yhteistyöryhmä	Turvamääräysten mukainen seuranta, tutkimushanke eri menettelyjen läpiviennin kokemisesta	Toteuttamisen varmistamiseksi Aikataulutus, projektipäällikkö	

Lähteet:

Juslén J (1995). Sosiaalisten vaikutusten arviointi (SVA) - monipuolisempaan suunnitteluun. Stakes Raportteja 180.

Koivujärvi S, Kantola E & Mäkinen P (1998). Sosiaalisten vaikutusten arviointi energia-alan hankkeissa. IVO-yhtiöt, IVO-A-03/98.

Tapaninen A, Kauppinen T, Kurenniemi M & Kotilainen H (1998). Sosiaalinen kohtaa teknisen– Palvelurakenteen ympäristöt –projekti 1994-1997. Stakes Aiheita 9/1998.

Ympäristöministeriö (1998). Kun haluat vaikuttaa. Osallistu elinympäristösi suunnitteluun.